

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **P. P.**, právně zastoupen JUDr. Josefem Podhorským, advokátem, se sídlem AK Masarykovo náměstí, 256 01, Benešov, proti žalovanému: **Policie České republiky, Služba kriminální policie a vyšetřování, Správa střeadočeského kraje**, se sídlem Na Baních 1304, 156 00, Praha 5, za účasti B. P., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2008, č. j. 7 Ca 119/2007 - 51,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2008, č. j. 7 Ca 119/2007 - 51
se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen stěžovatel) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ze dne 15. 3. 2007, č. j. PSC-2858/ČJ-OK-2007, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Okresního ředitelství Benešov ze dne 18. 2. 2007, č. j. ORBN-1435/PŘ-80-2007, kterým bylo rozhodnuto o vykázání stěžovatele ze společného obydlí a zakázán návrat do vymezených prostor v době deseti dnů, a to podle ustanovení § 21 b zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění tehdy platných předpisů (dále jen zákon o policii).

I.

Rozhodnutím Policie České republiky, SKPV OŘ Benešov ze dne 18. 2. 2007, č. j. ORBN-1435/PŘ-80-2007 byl stěžovatel podle § 21a odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o

policii vykázán ze společného obydlí S. 1462, B., jakož i z bezprostředního okolí, tj. přilehlá zahrada a garáž na dobu 10 dnů a současně mu byl zakázán návrat do vymezených prostor ve stanovené době, dále bylo rozhodnuto o zákazu vstupu stěžovatele do společného obydlí a výše uvedených prostor na dobu 10 dnů. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že B. P. oznámila, že nejméně po dobu 3 let dochází k jejímu psychickému a fyzickému napadání ze strany jejího manžela, které se v průběhu těchto tří let stupňuje.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, v němž namítal, že jednání, které je mu kladeno za vinu, tzn. to, že po dobu nejméně 3 let měl fyzicky a psychicky napadat svoji manželku, se nedopustil. Stěžovatel v odvolání uvedl, že B. P. zná od roku 2001, následně uzavřeli manželství, z něhož se narodil syn S. (2004) a S. (2005). Uvedl, že již krátce po uzavření manželství se začaly v chování manželky objevovat problémy, tropila hysterické scény kvůli malichernostem, během nich začala být i vůči své nejbližší rodině agresivní. Postupně napadala i jeho rodiče, bratra a agresivní byla i na syny, zejména od konce roku 2006. Stěžovatel uvedl, že se snažil vždy řešit situaci domluvou (přesvědčil manželku k návštěvě psychologa - MUDr. Š., zda k poradě skutečně došlo, neví). Přes opakované domluvy však ke zlepšení chování nedošlo. Stěžovatel rovněž uvedl, že byl ze strany manželky několikrát napaden fyzicky i psychicky (vulgární nadávky, facky, kopance), k těmto útokům docházelo jak na veřejnosti, tak v soukromí. Hysterickým útokům manželky byli přítomni i jeho bratr (rodina bratra sdílí polovinu rodinného domku s rodinou stěžovatele – pozn. soudu), jakož i další osoby (stěžovatel uvedl s plnou identifikací další 4 osoby). Výslech těchto osob navrhl stěžovatel jako důkaz.

K události ze dne 18. 2. 2007 stěžovatel uvedl, shodně s výpovědí učiněnou téhož dne, že manželka v době, kdy společně snídali i s dětmi, začala mlátit talíři a tyto rozbíjet, snažil se ji uklidnit, neboť se obával, aby v záchvatu vzteku nedošlo k případnému zranění jeho i dětí; manželka ho napadla násadou koštěte, tu jí odebral, následně odešla do jiné místnosti a vrátila se a v ruce držela slzný plyn a mířila na něj. Odebral jí ho zkroucením ruky. Následně staršího syna, který byl v šoku, vynesl před dům, manželka za ním ještě vyběhla a pokřikovala nadávky. Potom ho odvezl k matce manželky. Stěžovatel uvedl, že manželku nikdy v minulosti fyzicky nenapadl, nevyhrožoval jí újmou na zdraví, ona vyhrožovala jemu. Uvedl, že se vždy, vzhledem k agresivnímu a hysterickému chování své manželky obával o zdraví své a zejména dětí.

Stěžovatel dále v odvolání namítal nezákonnost vydaného rozhodnutí, a to z důvodu, že při provádění úkonů souvisejících s vydáním napadeného rozhodnutí nebyla zajištěna přítomnost nezúčastněné osoby, tak jak je stanoveno v ust. § 21a odst. 5 zákona o policii. V daném případě rozhodně nehrozilo nebezpečí z prodlení, orgánu I. stupně ničeho nebránilo v zajištění účasti nezúčastněné osoby, a to i s ohledem na to, že úkony související s vydáním napadeného rozhodnutí nebyly prováděny v pozdních nočních hodinách, ze strany stěžovatele nehrozilo žádné reálné riziko napadení jeho manželky či způsobení jí fyzické újmy, stěžovatel nekladal žádný odpor, plně spolupracoval a v průběhu provádění úkonů se zdržoval na zcela jiném místě než jeho manželka, nadto k provádění úkonů docházelo až cca 2 hodiny po uvedeném incidentu, stěžovatel ani v době jejich provádění nebyl doma a k samotnému podání vysvětlení z jeho strany došlo až v 17:00 hod.

Stěžovatel vytyká napadenému rozhodnutí i jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů – odkazuje přitom na odůvodnění, tak jak je uvedeno v rozhodnutí, které zcela postrádá vylíčení skutku (v podstatě je uvedeno, že někdo něco oznámil), není z něj patrné, jakými úvahami se správní orgán řídil, jak zhodnotil podklady pro vydání rozhodnutí (správní orgán uvedl, že uvedené skutečnosti – tj. 3 roky trvající napadání manželky - byly potvrzeny Mgr. K. T. a J. Š., není však uveden obsah toho, co vlastně potvrdily). V zájmu přezkoumatelnosti jakéhokoli rozhodnutí, dle stěžovatele je nejen označení podkladů, ale i jejich obsah. Stěžovatel dále namítá, že mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům obsaženým ve spise, k tvrzením obou jmenovaných. Správní orgán nebral v potaz rozdílnost výpovědi stěžovatele a jeho manželky. Dle stěžovatele nic nenasvědčuje tomu, že se dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu (psychického a fyzického týrání své manželky).

O odvolání, v němž stěžovatel namítal především nepřezkoumatelnost pro absenci odůvodnění a dále jeho nezákonnost, neboť tvrdí, že skutkový stav nebyl řádně zjištěn, rozhodl žalovaný dne 15. 3. 2007 tak, že je podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl a rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdil.

Žalovaný v odůvodnění uvedl, že 18. 2. 2007 podala B. P. na Obvodním oddělení Policie ČR trestní oznámení na svého manžela, který ji měl po předchozích hádkách slovně a fyzicky napadnout; na svou ochranu chtěla použít obranný sprej, ten jí však manžel vytrhl a několikrát ji udeřil do obličeje. Ke slovnímu napadání a vyhrožování dochází i ze strany švagra. K oznámení dodala poškozená lékařskou zprávu, z téže nemocnice byla dodána i lékařská zpráva stěžovatelem o jeho poraněních. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán telefonicky vytěžil svědky, které poškozená uvedla, poté byla věc předána policejnímu orgánu, který po prostudování spisu podle § 158/3 tr. řádu zahájil úkony ve věci trestného činu podle § 215a/1, 2b trestního zákona a současně zahájil řízení dle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. V této souvislosti žalovaný uvedl, že dne 7. 3. 2007 se na SKPV Benešov dostavila poškozená a odmítla se k věci dále vyjadřovat s tím, že nechce, aby bylo pokračováno v trestním stíhání (k tomu viz úřední záznam ze dne 7. 3. 2007, č. j. ORBN-364/TČ-70-2007 sepsaný s B. P., v němž uvedla mimo jiné: „To vysvětlení dne 18. 2. 2007 jsem podala v afektu, kdy uvádím, že mi nic neudělal...“ – pozn. soudu). Žalovaný v odůvodnění dále stručně shrnul obsah podaného odvolání a poté bez dalšího konstatoval, že *„vzhledem k tomu, že se výpovědi obou zúčastněných v popisu děje lišily a pod. P. kromě svého bratra neuvedl jiného svědka, provedl policejní orgán pouze prvotní telefonické vytěžování osob navržených poškozenou. Poté policejní orgán zhodnotil důkazní situaci a s přihlédnutím k telefonickým výpovědím sv. Š. a Mgr. T. rozhodl pro uvedený postup. V případě dalšího řízení (trestního a správního) by byly prováděny další úkony, mimo jiné i výslech svědků uvedených v odvolání, pouze celkové prošetření objektivně objasní vzájemné vztahy a incidenty mezi manželi, včetně skutku ze dne 18. 2. 2007“*. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl: *„Policejní orgán SKPV Benešov jako správní orgán neměl při vypracování rozhodnutí přítomnou nezúčastněnou osobu a popis odůvodnění jeho postupu je příliš obecný, avšak v tomto konkrétním případě se jedná o takové vady řízení, které nemohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy.“*

II.

Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel dne 23. 4. 2007 žalobu u Městského soudu v Praze. V žalobě opětovně namítá vady prvostupňového rozhodnutí, současně uvádí, že ani odvolacím orgánem nedošlo k odstranění vad vytýkaných v odvolání; rozhodnutí žalovaného tedy trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek odůvodnění, jakož i nezákonností. Namítá porušení ust. § 21a odst. 5 zákona o policii, v němž se uvádí, že „*Při provádění úkonů souvisejících s vydáním rozhodnutí o vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, ledaže brozí nebezpečí z prodlení*“, v důsledku čehož nebyla zajištěna objektivita prováděných úkonů. Stav, v němž by hrozilo jakékoli nebezpečí z prodlení stěžovatel důrazně odmítá.

Dále je v žalobě namítáno, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí nemá oporu ve spise, resp. byl zjištěn správním orgánem nedostatečně. Dále stěžovatel v žalobě, shodně jako v odvolání, popisuje situaci ve společné domácnosti, přitom navrhuje shodně svědky, které označil v odvolání; popisuje rovněž skutek ze dne 18. 2. 2007 tak, jak uvedl v předchozím řízení.

Za zcela nedostačující považuje stěžovatel odůvodnění žalovaného, konstatuje-li tento bez dalšího: „*Policejní orgán SKPV Benešov jako správní orgán neměl při vypracování rozhodnutí přítomnou nezúčastněnou osobu a popis odůvodnění jeho postupu je příliš obecný, avšak v tomto konkrétním případě se jedná o takové vady řízení, které nemohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy.*“ Stěžovatel má za to, že právě v případě, kdy on a jeho manželka popisují celou situaci zcela odlišně, bylo zajištění nezúčastněné osoby potřebné a nezbytné.

V žalobě je dále namítáno, že odvolací orgán pouze popisuje průběh rozhodného dne tak, že uvádí, že paní B. P. podala trestní oznámení, dodala lékařskou zprávu a mělo dojít k telefonickému výtěžení dvou svědkyň. Není však vylíčen skutkový stav daného dne, pouze je uvedeno, že někdo něco oznámil a někdo něco potvrdil – obsah však není uveden. Opětovně je poukazováno na vady předchozího řízení, v němž byl stěžovatel zkrácen na svých procesních právech, z rozhodnutí nelze seznat, proč správní orgán provedl pouze důkazy navrhované poškozenou a nikoli ty, které navrhl stěžovatel (výslech bratra, popř. jeho manželky, kteří se svou rodinou sdílí polovinu rodinného domku). Navržené důkazy neprovedl ani odvolací orgán. Stěžovatel dále poukazuje na obsah spisového materiálu – výpovědi obou svědkyň v souvislosti s oznámením o zastavení trestního stíhání ze dne 7. 3. 2008, které B. P. učinila, kdy sama uvedla, že trestní oznámení podávala v afektu a manžel jí nic neudělal, uvádí se zde rovněž výpověď Mgr. T., která mimo jiné uvedla, že „*fyzickému napadení jejího manžela nebyla nikdy přítomna*“, ve výpovědi J. Š. se zase uvádí: „*B. znám asi tak osm let, ale o tom, že ji má manžel fyzicky napadat, nic nevím; pouze se mi B. svěřila, že se pořád hádají.*“

Stěžovatel poukazuje i na další výsledky, které byly provedeny – bratr a švagrová, rodiče stěžovatele, matka poškozené – přitom ve všech výpovědích se svědci shodně vyjádřili o tom, že nikdy nebyli přítomni tomu, že by stěžovatel manželku fyzicky napadal. Shodně se však vyjádřili i v tom smyslu, že B. P. je někdy vulgární, agresivní a hysterická, vyvolává konflikty i na veřejnosti.

Stěžovatel tak v žalobě uvedl, že rozhodnutí žalovaného není řádně odůvodněno

a je nepřezkoumatelné, jakož i to, že v řízení před správní orgánem byla podstatně porušena ustanovení zákona o řízení a toto podstatné porušení procesních pravidel mělo za následek nezákonné rozhodnutí, jakož i to, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svého rozhodnutí, nemá oporu ve spise, resp. nebyl řádně zjišťován a zjištěn.

Městský soud v Praze zamítl žalobu s tím, že v dané věci není vůbec podstatné, jaké vztahy mezi manžely v uplynulých letech před vydáním rozhodnutí panovaly, proto soud ani neprováděl doplnění dokazování. Podstatné je zjištění, zda bezprostředně hrozí útok na chráněný zájem, což v daném řízení policie musí zpravidla v určité časové tísní dostatečně zjistit, a to v konkrétní chvíli, a pokud možno bezprostředně reagovat. Je nutné na náležitosti takového odůvodnění vzít zřetel, neboť jeho smyslem je především zabránit hrozícímu útoku. Na straně jedné tak stojí nezpochybnitelný požadavek, aby rozhodnutí jako obecné správní rozhodnutí bylo řádně zdůvodněno, na straně druhé časová naléhavost při řešení konkrétní konfliktní situace, která může eskalovat do dalších incidentů, poměrně krátká doba, kdy rozhodnutí má ze zákona právní účinky i povaha ukládané povinnosti, která nijak závažně nezasahuje do osobních práv a svobod daného subjektu. Proto podle názoru soudu lze v daném případě prvostupňové správní rozhodnutí brát jako maximum možného, a ač standardně takové odůvodnění rozhodnutí by nemělo obstát, v této konkrétní věci soud neshledává, že by bylo natolik kusé, aby se jednalo o libovůli správního úřadu.

Odůvodnění napadeného správního rozhodnutí pak soud považuje za dostatečné, neboť je v něm uvedeno, co bylo jeho podkladem i příslušné úvahy správního orgánu.

Ohledně tvrzení stěžovatele, že bylo porušeno ustanovení § 21a odst. 5 zákona o policii, když k úkonům nebyla zajištěna přítomnost nezúčastněné osoby, soud uvádí, že podle jeho názoru se tato povinnost jednoznačně musí vztahovat na úkony, které souvisejí zejména s místním ohledáním, apod. Z obsahu spisu je patrné, že úkony, které byly v dané věci číněny, byla výpověď manželky stěžovatele, lékařská zpráva, telefonické ověření od dvou svědkyň a vydání rozhodnutí. Takové úkony z povahy věci podle názoru soudu nejsou takové, aby přítomnost nezúčastněné osoby vyžadovaly. Navíc v obecné rovině soud souhlasí s žalovaným, že porušení tohoto ustanovení není takovou vadou řízení, aby prvostupňové rozhodnutí věcně neobstálo.

III.

Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost, v níž ve shodě s odvoláním i žalobou namítal, že má za to, že rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek uvedení důvodů, neboť neobsahují všechny podstatné náležitosti, dále namítá nezákonnost z důvodu, že při provádění důkazů nebyla zajištěna přítomnost nezúčastněné osoby, v důsledku čehož nebyla zajištěna objektivita prováděných úkonů. Stěžovatel k tomu uvádí, že nehrozilo v daném případě nebezpečí z prodlení, a to i s ohledem na to, že úkony související s vydáním napadeného rozhodnutí nebyly prováděny v pozdních nočních hodinách, stěžovatel nekladl žádný odpor, při provádění úkonů spolupracoval s orgány, resp. v průběhu provádění důkazů se nacházel na úplně jiném místě než jeho manželka.

Stěžovatel namítá, že městský soud uvedl, že rozhodnutí o vykázání a o zákazu vstupu je rozhodnutím dočasným, kdy při jeho vydávání je nutno vycházet z jisté časové naléhavosti, kdy tímto rozhodnutím nedochází k autoritativnímu řešení celé situace, nenahrazující rozhodnutí učiněné v trestním či přestupkovém řízení, když zjištění, na jejichž základě bylo toto rozhodnutí vydáno, se posléze mohou ukázat jako nedostatečná. Stěžovatel připouští, že je sice pravdou, že rozhodnutí o vykázání nenahrazuje svou povahou rozhodnutí o přestupku a je svou povahou dočasné (je ohraničeno 10-denní lhůtou), avšak toto rozhodnutí může mít samo o sobě dalekosáhlé následky. Zejména za situace, kdy si osoba, jež měla být napadena, toto napadení vymyslela. Neboť nic nebrání tomu, aby se celá situace několikrát opakovala, kdy poškozená osoba bude opakovaně tvrdit, že byla ze strany vykázaného napadena a následně pak bude rozhodnutími o vykázání argumentovat proti vykázané osobě v trestním nebo přestupkovém řízení. Z tohoto pohledu tak rozhodnutí o vykázání může mít, dle stěžovatele, autoritativní povahu, navíc za situace, kdy vykázání je odůvodněno tím, že k napadání má docházet po dobu tří let.

Stěžovatel z uvedeného důvodu nemůže souhlasit s názorem soudu (str. 4 druhý odstavec, poslední věta), že není důležitá otázka, kdo celý incident vyprovokoval, neboť opak je pravdou; povinností správního orgánu bylo zjistit řádně skutkový stav. Není pro posouzení věci ani rozhodné, jak uvádí soud, to, kdo měl větší či menší zdravotní následky a zranění.

Stěžovatel nesouhlasí ani s konstatováním soudu, že „lze v daném případě prvostupňové správní rozhodnutí brát jako maximum možného, a ač standardně takové odůvodnění rozhodnutí by nemělo obstat, v této konkrétní věci soud neshledává, že by bylo natolik kusé, aby se jednalo o libovůli správního úřadu“. K odůvodnění odvolacího orgánu (žalovaného) soud uvádí, že toto obsahuje, dle jeho názoru, veškeré náležitosti. S takovým závěrem však stěžovatel nesouhlasí, neboť, jak již uvedl, žalovaný pouze shrnul průběh předmětného dne tak, jak jej vylicila B. P. Za zcela nepřezkoumatelné považuje stěžovatel konstatování soudu, že „...vzhledem k tomu, že se výpovědi obou zúčastněných v popisu děje lišily a pod. P. kromě svého bratra neuvedl jiného svědka, provedl policejní orgán pouze prvotní telefonické vytěžení osob navržených poškozenou. Poté policejní orgán zhodnotil důkazní situaci a s přihlédnutím k telefonickým výpovědím sv. Š. a Mgr. T. rozhodl pro uvedený postup. V případě dalšího řízení (trestního a správního) by byly prováděny další úkony, mimo jiné i výslech svědků uvedených v odvolání, pouze celkové prošetření objektivně objasní vzájemné vztahy a incidenty mezi manžely, včetně skutku ze dne 18. 2. 2007“. Nic dalšího k tomuto konstatování soud neuvedl. Co s týká „časové naléhavosti“, jak jí argumentuje soud, tato nemůže jít k tíži stěžovatele, tzn. nemůže být v důsledku nedostatku času pro vydání rozhodnutí krácen na svých právech; správní řád jasně stanoví náležitosti správního rozhodnutí, nestanoví však, že určitá rozhodnutí je možno méně či více odůvodnit, podle toho, kolik času má správní orgán na jejich vydání. V postupu správního orgánu spatřuje stěžovatel znaky libovůle.

Stěžovatel namítá, že není zřejmé, s přihlédnutím k výše uvedenému, na základě jakých konkrétních informací, když ze samotných rozhodnutí obou správních orgánů, resp. z jejich odůvodnění, žádná informace nevyplývá, Policie ČR vycházela při vydávání jednotlivých rozhodnutí, když v podstatě všechny důkazy hovoří, dle názoru stěžovatele,

v jeho prospěch. Není zřejmé, jak byly hodnoceny výpovědi svědkyň, které byly následně učiněny, přitom z nich vyplývá, že žádná z nich nemůže potvrdit, že by stěžovatel manželku fyzicky napadal. Stěžovatel proto konstatuje, že rozhodnutí nemá oporu ve spisovém materiálu. Tuto skutečnost ostatně v podstatě připouští i žalovaný, který uvádí, že „v případě dalšího řízení (trestního a správního) by byly prováděny další úkony, mimo jiné i výslech svědků uvedených v odvolání, pouze celkové prošetření objektivně objasní vzájemné vztahy a incidenty mezi manžely, včetně skutku ze dne 18. 2. 2007“.

S ohledem na výše uvedené navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný odkázal na svá předchozí stanoviska.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelem je tvrzen důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a věc posoudil následujícím způsobem.

Nejvyšší správní soud se nejdříve musel zabývat samotnou povahou rozhodnutí, které má být podrobeno soudnímu přezkumu. Je proto nezbytné a priori zodpovědět otázku, zda se jedná o rozhodnutí, proti kterému lze brojit žalobou ve správním soudnictví.

Domácí násilí je pokládáno za poměrně zvláštní, samostatný fenomén. Mimořádnost přitom neplyne ani tak ze samotného násilí, ale spíš z toho, vůči komu a za jakých psychologických okolností je uplatňováno. Právě tyto příznačné okolnosti jsou zvyrazňovány v pojmech zneužívání partnera (Partner Abuse) nebo intimní násilí (Intimate Violence). Zatímco tyto dva pojmy zůstaly omezeny na stránky odborné literatury, výraz domácí násilí (Domestic Violence) je běžně používán. Domácí násilí nepochybně představuje závažnou formu kriminální činnosti, která vykazuje mnohé znaky odlišující je od běžných deliktů řešených v trestním či přestupkovém řízení. Obsah širokého pojmu domácího násilí, lze nejvýstižněji přirovnat k šikaně. Šikanování (zde ve vztahu dvou blízkých lidí) zahrnuje širokou škálu útoků proti důstojnosti a zdraví člověka – od verbálních útoků, urážek, zesměšňování, ponižování, vyhrožování různými újmami nebo násilím, přes ničení věcí, omezování pohybu, neustálou kontrolou, omezováním kontaktů s rodinou a přáteli, až po fyzické napadání ve formě pohlavků, kopání, bití, vyhrožování nebo ohrožování zbraní, popřípadě až po použití zbraně. V každém případě jde vždy o jednání volné a úmyslné, resp. svévolné. Pachatel má vždy možnost ovlivnit své jednání, rozhoduje se, zda se bude násilně (šikanozně) chovat, či nikoliv. Významným indikátorem domácího násilí je nerovné postavení mezi pachatelem a obětí. Pachatel má nad obětí zjevnou nebo i nevyslovenou či obětí nepřiznanou převahu. Je to vždy pachatel, kdo určuje pravidla, a to, co smí pachatel, nesmí oběť. Postavení oběti je tak podřízené a odvozené od nároků, požadavků a hrozeb pachatele. Dalším znakem domácího násilí je opakovanost – zjednodušeně řečeno, jeden pohlavek, políček nutně ještě neznamená, že se jedná o domácí násilí; pokud však již takových jednání bylo více i

v minulosti, jejich četnost se zvyšuje, již nelze zcela úvahu o možnosti domácího násilí přejít. Na druhou stranu nelze domácí násilí zaměňovat s tzv. „italskou domácností“, kdy např. oba manželé po vzájemné hádce a potyčce ničí věci druhého a nakonec třeba i zcela zdemolují byt. Zde jsou totiž oba účastníci v „rovném“ postavení, jsou silnými partnery, jsou pachateli i oběťmi současně. V takovém případě zde zcela chybí znak mocenské asymetrie, typické pro domácí násilí, resp. jakýkoli typ šikany. Jde pojmově o hádku, kde existují dva rovnocenní partneři. Nepochybně takový typ partnerského soužití není žádoucí, nicméně nemá pro jednoho či druhého z partnerů natolik devastující vliv jako šikana v asymetrickém vztahu – násilník – podřízená oběť. Domácí násilí však není jen pouhou hádkou. Skutková podstata domácího násilí se nevztahuje na ojedinělé roztržky či půtky ani na argumentační konflikty mezi partnery, které sklouznou do násilné podoby. Domácím násilím se míní velmi tvrdá a nezdravá podoba partnerských vztahů označovaná jako zneužívání partnera. Z pohledu oběti jde nejdříve o lidskou důstojnost, pak o osobní bezpečí a nakonec o život. Charakteristická pro domácí násilí je postupná eskalace; může zpravidla začínat drobným omezováním osobní svobody, pokračuje urážkami, zesměšňováním, přerůstá ve fyzické násilí a v horších případech končí i vážnými formami ublížení na zdraví. Mezi rizikové faktory, které by měly upozornit na nebezpečnost pachatele, patří zejména držení zbraně, nadměrné užívání alkoholu, drog, opakované násilné chování v minulosti, žárlivost, majetnické sklony, zastrašování, vydírání, např. vyhrožování sebevraždou, násilné chování k ostatním členům rodiny nebo k okolí. Základní zvláštností domácího násilí je i to, že k takovým případům dochází zpravidla v soukromí, nejčastěji v soukromí společného obydlí. Nejpravděpodobnější příčinnou okolností domácího násilí je osobnostní založení. Tomu odpovídá i alternativní pojem zneužívání partnera, který naznačuje psychologickou podobnost domácího násilí s problematikou zneužívání dětí. V obou jevech hraje totiž osobnost pachatele klíčovou roli, chování zneužívané oběti je z hlediska iniciace násilí podružné, ovlivňuje pouze detaily ve způsobu provedení.

Na základě výše uvedeného lze tedy shrnout, že domácím násilím se zpravidla označuje týrání a násilné jednání, odehrávající se mezi osobami blízkými, žijícími spolu ve společném domácnosti, kdy jedna násilná osoba získává a udržuje nad druhou moc a kontrolu. I přes uvedené vymezení je složitou otázkou, jak rozpoznat domácí násilí, kdy by měly pověřené instituce účinně zasáhnout a kdy jde o zneužití sociální sítě pod záminkou domácího násilí či vyřizování si účtů mezi partnery.

Při hledání odpovědi na nastolenou otázku je nutno brát v potaz především to, že vykázání osoby, zpravidla z místa svého obydlí, společné domácnosti, nepochybně představuje významný zásah do soukromého a rodinného života každého jednotlivce. Právo na jeho ochranu je garantováno v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále „Listina“)

Zákon o policii přitom umožňuje vykázat osobu nikoli pouze ze společného obydlí (dům, byt), ale i z bezprostředního okolí (zahrada, garáž, ...). Nutno je třeba toto opatření v kontextu čl. 14 odst. 1 Listiny, vnímat jako opatření omezující pohyb jednotlivce. Svoboda pobytu a pohybu přitom úzce souvisí s těmi základními lidskými právy, která vypovídají o integritě jednotlivce v moderním právním státě, jako je nedotknutelnost osoby, osobní svoboda či právo na zachování lidské důstojnosti. Zároveň jsou i nezbytným

předpokladem efektivního výkonu dalších práv, např. práva vlastnického.

Na základě výše uvedených úvah dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí o vykázání a zákaz návratu podle ust. § 21a zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky je rozhodnutím, kterým jsou výrazně dotčena základní lidská práva a svobody.

Článek 36 odst. 2 Listiny, který ústavně garantuje veřejné subjektivní právo každého, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu, na to, aby soud přezkoumal jeho zákonnost, zároveň výslovně stanoví, že ze soudní pravomoci nemůže být vyloučen přezkum rozhodnutí správních orgánů, týkajících se základních práv a svobod. Toto ustanovení pro oblast správního soudnictví konkretizuje obecné pravidlo obsažené v článku 4 Ústavy, podle něhož jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Z článku 36 odst. 2 Listiny, čl. 4 Ústavy, čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 1 dodatkového protokolu č. 1 k této Úmluvě tedy vyplývá, že ve správním soudnictví jsou vždy přezkoumatelná ta rozhodnutí, která se dotýkají základních práv a svobod podle citovaných dokumentů.

V tomto smyslu je nutno vykládat i § 65 odst. 1 soudního řádu správního, tj. že rozhodnutím podle tohoto ustanovení jsou především takové úkony správního orgánu, které se dotýkají základních práv a svobod. Soud je proto povinen v každém jednotlivém případě zkoumat, zda se úkon správního orgánu, proti němuž žalobce brojí, dotýká subjektivních práv a povinností žalobce. Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004 - 54 (publ. in Sb. NSS č. 792/2006, příst. též na www.nssoud.cz) „Vyloučení určitých úkonů ze soudního přezkumu totiž představuje výjimku z generální klauzule, zužující pravomoc soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví. Jako kteroukoliv jinou výjimku v právu je zapotřebí vykládat ji i zde restriktivně. Proto nabízejí-li se dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch soudního přezkumu a druhá proti němu, je vždy zapotřebí upřednostnit tu první, resp. v pochybnostech, zda se určitý úkon dotýká práv a povinností žalobce a tedy podléhá přezkumu, je na místě usuzovat, že tomu tak je“.

Každé omezení základního práva či svobody znamená jistě pro každý subjekt zúžení prostoru pro jeho uplatnění. Obdobně jako většina práv a svobod ústavně garantovaných ani svoboda pobytu a pohybu nejsou absolutní. Jejich omezení je však přípustné pouze při splnění určitých podmínek jak formální, tak i materiální povahy. Formální výhrada každého zásahu do svobody pohybu a pobytu spočívá v ústavním požadavku, aby takové omezení bylo učiněno výhradně formou zákona.

Vykázání, jakožto opatření netrestního charakteru (nenahrazuje trest, který lze např. poté uložit v přestupkovém řízení), které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků bylo v rozhodném období (tj. v době rozhodování ve věci stěžovatele) upraveno v ust. § 21a až § 21d zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky následovně:

§ 21a

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně

předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvlášť závažnému útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn toho, kdo je podezřelý z takového jednání, vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z jeho bezprostředního okolí. Součástí vykázání je rovněž zákaz návratu do vymezených prostor. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy bylo prokazatelně sděleno osobě, proti které směřuje. Osoba, proti níž vykázání směřuje (dále jen „vykázaná osoba“), je poté povinna neprodleně opustit místo, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje.

(2) Není-li ten, vůči komu směřuje opatření podle odstavce 1, v době policejního zákroku přítomen ve společném obydlí, je policista takové osobě oprávněn zakázat vstup do společného obydlí, jakož i do jeho bezprostředního okolí, a to i v době jeho nepřítomnosti. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy se o něm osoba, proti které směřuje, dozví. Osoba, které byl zakázán vstup do společného obydlí, poté nesmí vstupovat na místo, na které se toto rozhodnutí vztahuje.

(3) Rozhodne-li policista o vykázání osoby ze společného obydlí nebo o zákazu vstupu do něj podle odstavce 1 nebo 2 (dále jen „vykázání“), vždy specifikuje prostor, na který se tato omezení vztahují, a stanoví rozsah bezprostředního okolí společného obydlí. O takto stanoveném prostoru je policista vykázanou osobu povinen poučit. Územní rozsah vykázání se určí podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem podle odstavce 1 (dále jen „ohrožená osoba“).

(4) Pokud je vykázání spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby podle zvláštního zákona 8f), je o této skutečnosti třeba bezodkladně vyrozumět zaměstnavatele nebo provozovatele objektu, který přijme příslušná opatření k náhradnímu zajištění provozu objektu.

(5) Při provádění úkonů souvisejících s vydáním rozhodnutí o vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, ledaže brozí nebezpečí z prodlení.

(6) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista neprodleně úřední záznam.

§ 21b

(1) Rozhodnutí o vykázání se vydává bez projednání věci a z úřední povinnosti, přičemž souhlas ohrožené osoby se nevyžaduje.

(2) Rozhodnutí o vykázání se písemně vyhotoví do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí. Vyhotovené rozhodnutí se v opise doručí vykázané osobě a ohrožené osobě. Opis rozhodnutí o vykázání doručí policista do 24 hodin od jeho vydání spolu s opisem úředního záznamu podle § 21a odst. 6 příslušnému intervenčnímu centru 8g); v případě, že ve společném obydlí, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje, žije nezletilá osoba, doručí se opis rozhodnutí o vykázání spolu s opisem úředního záznamu ve stejné lhůtě též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(3) Opravným prostředkem proti rozhodnutí o vykázání je odvolání, které nemá odkladný účinek.

(4) Při vydání rozhodnutí o vykázání se postupuje, nestanoví-li tento zákon jinak, podle správního řádu.

§ 21c

(1) Rozhodne-li policista o vykázání, vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které drží, a vykázaná osoba je povinna klíče vydat. Policista zároveň poučí

vykázanou osobu o následcích neuposlechnutí takové výzvy 8h). Policista je dále povinen umožnit vykázané osobě, aby si nejpozději při výkonu rozhodnutí o vykázaní vzala ze společného obydlí výlučně věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a dokumenty, a ve lhůtě do 24 hodin od výkonu rozhodnutí o vykázaní pak další osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání.

(2) Vykázané osobě poskytne policista informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost. Policista je povinen vykázanou osobu poučit o jejím právním postavení, o jejích právech a povinnostech a o dalším možném postupu ve věci. Za tímto účelem policista vyžádá od vykázané osoby adresu pro doručování.

(3) Ohroženou osobu poučí policista o možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu 8i) a o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí. Policista poučí ohroženou osobu i o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při rozhodování o vykázaní přiblíží. Je-li toho třeba, přivolá policista ohrožené osobě nezbytnou lékařskou pomoc.

§ 21d

(1) Vykázaní, o kterém bylo rozhodnuto podle § 21a odst. 1 nebo 2, trvá po dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

(2) Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázaní se lhůta uvedená v odstavci 1 prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Policista je povinen ve lhůtě do 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázaní provést kontrolu, zda rozhodnutí o vykázaní dodržuje vykázaná osoba i ohrožená osoba. O provedené kontrole sepíše policista úřední záznam.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné *obiter dictum* uvést, že s účinností od 1. 1. 2009 je institut vykázaní nově upraven v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, konkrétně v § 44 až § 47 „Oprávnění vykázat z bytu nebo domu i z jeho bezprostředního okolí“. V projednávané věci však nepřísluší Nejvyššímu správnímu soudu dovozovat závěry z nové právní úpravy, která v některých směrech doznala změn, a to především, co se týče formy uloženého opatření a jejích možných dopadů do správního soudnictví.

Rozhodnutí o vykázaní, jehož součástí je dle zákona o policii (v znění účinném v době rozhodování) i zákaz návratu, vydané příslušným orgánem Policie, je rozhodnutím vydaným ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jeho obligatorními náležitostmi tedy jsou část výroková, odůvodnění a poučení o odvolání. Specifikace jednotlivých náležitostí je dále obsažena v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 179, kterým se stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí (dále „Pokyn“). Jakkoli tento Pokyn není obecně závazným právním předpisem ve vztahu k účastníkovi řízení, představuje interní instrukci kterou je povinen ten, komu byla určena, se řídit. Není pochyb o tom, že uvedený vnitřní předpis nemůže upravovat práva a povinnosti soukromých osob, nýbrž může toliko ukládat úkoly osobám podléhajícím řídicí pravomoci toho, kdo vnitřní předpis vydává (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. 2 Ans 1/2005, in Sb. NSS pod č. 605/2005, též příst. na www.nssoud.cz).

Podle čl. 8 odst. 8 cit. Pokynu (Postup při vydávání rozhodnutí o vykázaní)

vyhlašované rozhodnutí obsahuje:

a) výrokovou část, ve které se uvede

1. že násilná osoba se vykazuje ze stanoveného prostoru na dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí,

2. že stanovenou lhůtu nelze zkrátit,

3. právní ustanovení, podle něhož bylo postupováno,

b) podstatné části odůvodnění rozhodnutí o vykázání, jimiž jsou skutečnosti, na základě kterých policista dospěl k závěru, že existuje důvodný předpoklad budoucího nebezpečného útoku,

c) poučení o opravném prostředku, tj. možnost podání odvolání do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o vykázání, informace o orgánu, u kterého se odvolání podává a o odvolacím orgánu a zejména o vyloučení odkladného účinku odvolání s uvedením příslušného ustanovení právního předpisu.

Citovaný Pokyn v čl. 11 odst. 2 dále stanoví, že písemné rozhodnutí obsahuje náležitosti uvedené v právním předpise (*odkaz na § 68 a § 69 zákona č. 500/2004 Sb.*); odůvodnění písemného rozhodnutí bude vedle popisu skutkových zjištění obsahovat zejména hodnocení kritérií rizika budoucího nebezpečného útoku, která vedla policistu k závěru, že ze strany násilné osoby takový útok hrozí.

Obsahem odůvodnění každého správního rozhodnutí musí být především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil. Musí rovněž uvést, jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů, které ve věci aplikoval, uvést, proč byly aplikovány právě tyto právní předpisy a právě způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí.

Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, který rozhodnutí vydal, ale ani z rozhodnutí žalovaného ani v nejmenším nelze seznat důvody, které by postačovaly k učinění závěru o tom, že stěžovatel je násilnou osobou, jejíž chování odůvodňuje postup dle § 21a an. zákona o policii. V daném případě se nejednalo o situaci, kdy by policista vyjížděl na místo incidentu, ale o případ, kdy výše jmenovaná se dostavila na oddělení Policie ČR a oznámila, že nejméně po dobu 3 let dochází k jejímu psychickému a fyzickému napadání ze strany manžela. Bylo proto nanejvýš potřebné získat k incidentu, k němuž 18. 2. 2007 došlo a který nadto jmenovaná a stěžovatel popisovali zcela odlišně, maximum potřebných informací. V projednávané věci nebylo postupováno způsobem zaručujícím objektivní posouzení. Správní orgán založil svou úvahu o hrozbě budoucích útoků toliko na telefonických výpovědích osob, které uvedla poškozená (které nadto, jak vyplynulo z jejích dalších výpovědí, nebyly vždy zcela jednoznačné v tom, zda stěžovatel poškozenou fyzicky napadal, resp. tuto skutečnost nepotvrdily). Správnímu orgánu přitom nic nebránilo opatřit výpověď osoby, kterou navrhoval stěžovatel, tím spíše, že tato sdílela část domu, v němž stěžovatel s poškozenou bydleli, popř. kterékoli osoby jiné žijící

v sousedství. Jak vyplynulo ze spisu, úřední záznam se stěžovatelem byl sepsán až v 17 hodin, po ranním incidentu již k žádným jiným incidentům nedošlo, stěžovatel se dostavil řádně k podání vysvětlení, nejednalo se proto o případ časové tísně, pro kterou by nebylo lze další potřebné informace stran učiněného oznámení poškozené obstatat.

V čl. 6 výše citovaného Pokynu se přitom uvádí, že „na základě shromážděných poznatků policista posoudí, zda v konkrétním případě vykazuje jednání násilné osoby všechny znaky domácího násilí uvedené v čl. 2. Přítomnost či nepřítomnost znaků domácího násilí je policista povinen zaznamenat v části A úředního záznamu o výjezdu k incidentu. Dojde-li policista k závěru, že se jedná o domácí násilí a mohlo by přicházet v úvahu vykázaní, je povinen vyrozumět policistu příslušného k vydání rozhodnutí o vykázaní podle čl. 3, který se dostaví na místo a přijme adekvátní opatření“.

Podstatné pro vydání rozhodnutí o vykázaní je zjištění, zda bezprostředně hrozí útok na chráněný zájem, což policie v daném řízení musí zpravidla v časové tísní dostatečně zjistit, a to v konkrétní chvíli a bezprostředně reagovat. Jak městský soud uvedl, na straně jedné tak stojí nezpochybnitelný požadavek, aby rozhodnutí jako obecné správní rozhodnutí bylo řádně zdůvodněno, na straně druhé časová naléhavost při řešení konkrétní situace, která může eskalovat do dalších incidentů. Městský soud v Praze konstatoval, že v daném případě lze prvostupňové správní rozhodnutí brát jako maximum možného, a ač standardně takové rozhodnutí by nemělo obstat, v této konkrétní věci neshledal, že by bylo natolik kusé, aby se jednalo o libovůli úřadu.

Nejvyšší správní soud však naopak musí přisvědčit námitkám stěžovatele (jak odvolacích, tak žalobních i kasačních), že napadená rozhodnutí (rozhodnutí o vykázaní a rozhodnutí o zákazu vstupu, č. j. ORBN-1435/PŘ-80-2007), potažmo rozhodnutí odvolacího orgánu, nemohou obstat z důvodu jejich nepřezkoumatelnosti pro nedostatek uvedených důvodů.

Odůvodnění, jakkoli v tomto typu řízení z povahy věci lze připustit jeho stručnost, musí vždy obsahovat skutkovou a právní oporu výroku rozhodnutí. V daném případě byl stěžovatel vykázan – dle odůvodnění rozhodnutí - toliko na základě učiněného oznámení poškozené o tom, že po dobu nejméně 3 let ji psychicky a fyzicky napadá; to vše za situace, kdy jmenovaná nikdy v předchozích letech žádné oznámení neučinila, nevyhledala lékařské ošetření ani jinou pomoc stran tvrzeného „domácího násilí“. Jak již bylo konstatováno výše, vykázaní z místa, kde osoba žije se členy své rodiny, je citelným zásahem do jejích práv, proto je nanejvýš nutné řádně zvažovat, zda jsou pro toto omezující opatření relevantní důvody. Jakkoli se jedná o rozhodnutí, které je v daném případě třeba učinit v relativně krátkém čase (do 24 hodin), musí i tato rozhodnutí být přezkoumatelná z hlediska vyloučení libovůle.

S ohledem na možnost přezkumu správních rozhodnutí soudem, který při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí, měl by být v odůvodnění rozhodnutí v potřebném rozsahu vylíčen skutkový stav, na který se správní orgán odvolává. Odůvodnění obsahuje výčet podkladů pro rozhodnutí nebo argumentaci, proč konkrétní navržené důkazy správní orgán neprovedl. Důležitou součástí odůvodnění je přesné rozvedení úvah, kterými se správní

orgán řídil při hodnocení důkazů. Absence těchto úvah zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, které je činí nezákonným.

Nelze přisvědčit Městskému soudu v Praze v závěru, že v daném případě lze odůvodnění rozhodnutí brát jako maximum možného; naopak Nejvyšší správní soud zde neshledal ani minimum nutného. Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí odkazuje pouze na oznámení manželky stěžovatele a dále uvádí, že jí uvedené skutečnosti byly potvrzeny Mgr. K. T. a J. Š., přitom při svém rozhodování měl již vysvětlení stěžovatele, které je v přímém rozporu s oznámením jeho manželky. Minimálně toto vysvětlení však správní orgán v odůvodnění rozhodnutí opomenul (stěžovatel uváděl i dalšího svědka, rovněž disponoval lékařskou zprávou), uvedl pouze ty skutečnosti, které rozhodnutí podporují, nevyložil však, z jakého důvodu k vysvětlení stěžovatele nepřihlédl, a pokud přihlédl a hodnotil není z odůvodnění seznatelné jakým způsobem tak činil.

Popis skutkového stavu odůvodnění je naprosto nedostačující. Je v něm sice uvedeno, že manželka stěžovatele oznámila, že nejméně po dobu tří let dochází k jejímu psychickému a fyzickému napadání, na základě této skutečnosti však nebyl stěžovatel vykázán z obydlí, tou byla bezesporu událost, jakkoliv popisovaná rozporuplně, těsně předcházející samotnému rozhodnutí, a o té není v odůvodnění ani zmínka, i když to bezesporu byla stěžejní skutečnost, na základě které správní orgán měl rozhodovat. Skutečnosti, které poškozená uvedla, nebyly posuzovány v kontextu výše naznačených definičních znaků domácího násilí.

Odůvodnění zcela postrádá jakoukoli úvahu správního orgánu stran hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí - viz čl. 11 odst. 2 uvedeného Pokynu.

Žalovaný v rozhodnutí o odvolání k námitce nepřezkoumatelnosti, kterou stěžovatel uplatnil, uvádí, že popis odůvodnění postupu prvostupňovým orgánem je příliš obecný, avšak v tomto konkrétním případě se jedná o takové vady, které nemohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy; o tom, na základě jakých důvodů se odvolací orgán domnívá, že tyto vady nemohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, však rozhodnutí žalovaného mlčí. Rovněž tak ke stěžovatelovým námitkám stran absence nezúčastněné osoby, která musí být přítomna úkonům souvisejícím s vykázáním dle § 21a odst. 5 zákona o policii, uvedl odvolací orgán, že se jedná o takovou vadu řízení, která nemohla mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy. Na základě jakých skutečností k tomuto závěru dospěl, dále nespecifikoval. O to se snaží až městský soud ve svém rozsudku, když uvádí, že tato povinnost se jednoznačně musí vztahovat na úkony, které souvisejí zejména s místním ohledáním, apod. Z obsahu spisu je dle městského soudu patrné, že úkony, které byly v dané věci číněny, byla výpověď manželky stěžovatele, lékařská zpráva, telefonické ověření u dvou svědkyň a vydání rozhodnutí. Takové úkony, dle názoru soudu, přítomnost nezúčastněné osoby nevyžadovaly.

Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem Městského soudu v Praze, nicméně pokud tuto námitku stěžovatel vznesl v odvolacím řízení bylo úkolem odvolacího orgánu se s ní přezkoumatelným způsobem vypořádat; nemůže to za něj, ani při nejlepší vůli činit soud v dalším řízení.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst.3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. března 2009

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu